

КРИМКА, СРАВНИМА САМО С РОМАНИТЕ НА АГАТА КРИСТИ!

Жан-Люк Баналек

БРЕТОНСКО ЗЛАТО

Третият случай на комисар Дюпен

„Отмести се, Брунети! Новият комисар се казва Дюпен!“
Франкфуртер Алгемайне Цайтунг

enthusiast

Жан-Люк Баналек

БРЕТОНСКО ЗЛАТО

Третият случай на комисар Дюпен

Bretonisches Gold
Kommissar Dupins dritter Fall
Jean-Luc Bannalec

Originally published in the German language
as „Bretonisches Gold“ by Jean-Luc Bannalec
Copyright © 2014,
Verlag Kiepenheuer & Witsch GmbH & Co. KG,
Cologne/ Germany

Жан-Люк Баналек
Бретонско злато
Третият случай на комисар Дюпен

© Ваня Пенева, преводач, 2017
© Анна Георгиева-Андра, художник, 2017
© Enthusiast – запазена марка на
„Алто комюникейшънс енд пъблишинг“ ООД, 2017

ISBN 978-619-164-224-3

Жан-Люк Баналек

БРЕТОНСКО ЗЛАТО

Третият случай на комисар Дюпен

Превела от немски
Ваня Пенева

enthusiast

София, 2017

ПЪРВИ ДЕН

Специфичният аромат на виолетки, излъчван от *Fleur de sel** през дните след прибирането на реколтата, се смесваше с миризмата на тежка глинена почва, на сол и йод от въздуха – съставки, които тук, в *Gwenn Rann* – Бялата страна, разпрострелите се на много километри естествени солници на Геранд – с всяка крачка се усещаха по-силно и миришеха по-интензивно, отколкото където и да било другаде по крайбрежието. И сега, в края на лятото, този особен аромат изпълваше всички солени градини. Старите *paludiers* – местните, които добиваха сол – разказваха, че понякога подлудявал хората, извиквал в главите им измамни картини и химери.

Причудливата природа буквално ти отнемаше дъха. Съставена от четирите елемента, образуващи алхимията на солта: море, слънце, земя и вятър. Някога огромен морски залив, после лагуна, плитчина, суша, заливана от морето при прилив, употребена от сръчни човешки ръце. Намираха се на полуостров, създаден от бушуващия Атлантик между реките Лоара и Вилен. Гордото средновековно градче Геранд, дало името си на областта, се намирало на северната граница на солните градини. Южната граница се губеше в остатъка от лагуната. На отсрещната страна беше Льо Кроазик с

---

* Цветето на солта, леката, фина сол, която плува на повърхността. – Бел. прев.

прекрасното пристанище. Оттам се наблюдаваше впечатляващ спектакъл: в могъщия ритъм на приливите и отливите Атлантикът снабдяваше лагуната с вода и я изпращаше по фините капилляри на солените градини. Особено през дните на *grande mare**.

Бялата страна беше изцяло плоска, без нито едно, дори съвсем малко възвишение. Повече от дванайсет столетия тя бе разчленена на безброй големи, по-малки и съвсем малки, изчислени с математическа точност четириъгълни солни басейни, които от своя страна бяха заградени от произволни форми от земя и вода. Безкрайно разклонена, умно измислена система от канали, резервоари, затоплящи басейни, изпарителни басейни, басейни за събиране на реколтата. Система, изградена само с една цел: хванатото в шлюзове море да бъде изпратено на пътешествие възможно най-бавно, за да могат слънцето и вятърът да го изпарят почти без остатък, докато се образуват първите кристали. Солта беше чистата есенция на морето. „Дете на слънцето и вятъра“ – така я наричаха. Басейните бяха получили поетични имена: *Vasieres*** , *Cobiers**** , *Fares***** , *Adernes****** , *Œillets******.

Един от „карамфилите“, басейнът за събиране на реколтата, се обработваше без промяна от времето на Карл Велики. Басейните за събиране на реколтата бяха

---

* Висок прилив, дните след пълнолунието. – Бел. прев.

** Първата част от солница, в която нахлува морската вода. – Бел. прев.

*** Басейн за първична концентрация. – Бел. прев.

**** Следващи басейни, в които се увеличава концентрацията на солта във водата. – Бел. прев.

***** Басейни за продължаване на изпаряването и за регулиране на пътя на водата към кристализационните басейни. – Бел. прев.

***** Думата означава карамфил и кристализационен басейн. – Бел. прев.

светилищата на соларите – от тях, от „характера“ им, зависеше всичко: от почвите им, от различните видове глина, от различните минерални състави. Мързеливи, щедри, забавни, трескави, чувствителни, твърди, опърничави – соларите говореха за тях като за хора. Там под открито небе вадеха и късаха солта. Бялото злато.

Авантюристично тесни, неукрепени пътища се виеха по продължение на басейните и образуваха неразгадаеми лабиринти, повечето достъпни само пеша. Макар че солената земя беше плоска, човек никога не виждаше надалеч – обрасли земни насипи с различна височина обграждаха басейните и пътищата. Бодливи ниски и високи храсти, високи, изкривени от вятъра и избелени от слънцето треви. Тук-там по някое ръбато дърво. Произволно разпръснати *cabanes* – навесите на соларите, каменни, дървени или от ламарина.

Сега, през септември, ярката белота на големите купчини сол, образували се през лятото, заслепяваше окото. Изкусно натрупани, заострени като вулкани, някои два-три метра високи.

Комисар Жорж Дюпен от полицейския комисариат в Конкарно неволно се подсмихна. Намираше се на недействително място. На фантастична сцена. Атмосферата бе подсилена от наситените цветове на небето и във водата – екстравагантна експлозия на най-различни виолетови, розови, оранжеви и червени тонове, създадени от залязващото слънце. След поредния горещ и задушен ден бавно падащата нощ на късното лято носеше спасителен свеж бриз.

Комисар Дюпен заключи колата си – официален полицейски автомобил в синьо, бяло и червено. Впечатляващо старото и проблемно мъничко пежо 106 служеше като всеобщ заместител в комисариата. Лич-

ният автомобил на Дюпен, горещо обичаният и също толкова стар ситроен ХМ, беше от десет дни в сервиза. Хидропневматиката, за пореден път.

Дюпен бе паркирал на края на пътя, наполовина в тревата. Оттук нататък щеше да върви пеша.

Намираше се на тясно, но поне асфалтирано шосе, което се виеше хаотично през солниците. Не му беше лесно да го намери – отклоняваше се от „Маре“, едно от трите шосета между Льо Кроазик и град Геранд*, и трите с много завои, единствените, които пресичаха страната на солта.

Дюпен се огледа. Не се виждаше жива душа. По целия път не срещна нито една кола. Очевидно денят в солниците беше свършил.

Разполагаше само с нарисувана на ръка скица на мястото, където искаше да отиде. На скицата личеше навес близо до солница, намираща се в близост до откритата лагуна. Вероятно на около триста метра оттук. Ще потърси въпросната солница, принадлежащия към нея навес и ще се оглежда за „нещо подозрително“. С готовност си призна, че тук всичко изглежда някак налудничаво.

Ще се огледа набързо и ще се отправи по най-бързия начин към Льо Кроазик. Така си го представяше: след кратка, навярно безрезултатна инспекция на мястото ще отиде право в *Le Grand Large*** и ще хапне бретонски морски език, запържен в солено масло, докато стане златнокафяв. Ще изпие чаша студено вино и ще

---

* Френска община в департамент Лоар-Атлантик; едноименният град, център на общината, е известен със средновековния си център. – Бел. прев.

** Името на заведението означава „Голямата широта“. – Бел. прев.

се вижда във водата, в светлия пясък и турско-синьото на лагуната, ще наблюдава как последната светлина бавно се скрива в морето на запад. Веднъж вече беше посетил Льо Кроазик миналата година с приятеля си Анри и пазеше най-добри спомени за градчето (и за морския език).

Независимо от факта, че бе дошъл тук по крайно неясни, съмнителни, всъщност смешни причини, тази вечер комисар Дюпен беше в изключително добро настроение. Сигурно защото бе изпитал свръхсилна необходимост най-сетне да излезе отново на открито. В продължение на пет седмици, ден след ден, бе работил в своя задушен, миришещ на гнило кабинет. Пет седмици! Зает със затъпяваща канцеларска работа, с тъпи формалности, с обичайните интриги на бюрокрацията – все дейности, типични за живота на истинския комисар, не на онези от книгите и филмите. Поръчка на нови автомобили за двамата му инспектори, свързаните с тях нови „Предписания за използване на превозните средства, предоставени за упражняване на полицейска служба“ – цели двацет и осем страници със ситен шрифт и малко разстояние между редовете. Според префектурата тези предписания бяха „от изключителна важност“ и съдържаха „редица решаващи новости“. Поне успя да издейства увеличение на заплатата на Нолвен, неговата универсална, компетентна по всичко асистентка – това беше най-доброто от петте седмици работа. От две години и девет месеца се бореше с бюрократите, за да дадат по-високо възнаграждение на Нолвен, и най-сетне постигна целта си. И още: окончателното приключване на два стари, несъществени случая. Това беше рекордът му, откакто го преместиха от Париж на края на света. Пет седмици

канцеларска работа, и то през магичните септемврийски дни. През късното лято, чиято магична светлина нямаше равна на себе си. Седмици на стабилно високо налягане, дошло от Азорските острови, наистина впечатляващо, достойно за книжка с картинки, не бе капнала нито капчица дъжд. *La Bretagne fait la cure du soleil* – Бретан прави слънчеви процедури, писаха вестниците. Пет седмици, през които настроението на Дюпен се влошаваше буквално с всеки час. Накрая стана непоносим за всички.

Молбата на Лилу Бревал да огледа солницата – в действителност той изобщо не отговаряше за тази област – беше добре дошъл претекст да направи този дълъг излет. Накрая Дюпен беше готов да приеме всяко предложение. Но имаше и нещо много по-важно: отдавна беше длъжник на Лилу Бревал. Журналистката от „Уест Франс“, която по принцип стоеше далеч от полицейските чиновници – не на последно място и защото в разследванията си често прибегваше до необичайни методи и нерядко изпаднаше в конфликт с полицейските и законовите предписания, – не знайно защо се отнасяше с доверие към Дюпен. Той, от своя страна, я уважаваше и я харесваше.

На няколко пъти Лилу Бревал го бе снабдила с „известни сведения“. В случая с убийтия хотелиер в Понт Авен преди две години, който накрая занимаваше цяла Франция, тя помогна на Дюпен да го приключи задоволително. Лилу Бревал не беше обвързана с всекидневните журналистически дейности, а се бе специализирала в по-сериозни разследвания и истории, повечето типично бретонски. Истинска разследваща журналистка. Преди две години допринесе съществено за разкриването на гигантска контрабанда на цига-

ри: 1,3 милиона къса, скрити в огромен бетонен блок, уж подготвен за сонда в морето.

Лилу Бревал се бе обадила на Дюпен предишната вечер, за да го помоли за нещо (никога преди това не го беше молила): да отиде да огледа „една определена солница и принадлежащия към нея навес“. Да търси „подозрителни бидони“, „сини пластмасови бидони“. Все още не можела да му каже за какво става дума, но била почти сигурна, че „там има нещо много гнило“. Обеща възможно най-скоро след инспекцията му да дойде в комисариата и да му изложи случая, по-точно онова, което знае до този момент. Дюпен изобщо не разбра какво разследва Лилу, но след няколко безуспешни опита да изтръгне нещо от нея, каза „да, добре“. Тази сутрин получи от журналистката факс със скица на пътя и мястото. Знаеше, естествено, че нарушава всички възможни предписания, и докато пътуваше насам, се чувстваше не особено добре, което не беше в характера му. Дори чисто формално не биваше да идва тук, респективно би трябвало да помоли местната полиция да разследва случая. Не на последно място защото департамент Лоар-Атлантик, където се намираха солниците, чисто административно не се намираше в Бретан (след омразната на бретонците „реформа на управленските структури“ през шейсетте години районът им беше отнет с „легализирано насилие“) и изобщо не беше „негов терен“. По отношение на културата и всекидневието, както и в съзнанието на французите, а и на целия свят, департаментът, естествено, си оставаше изцяло бретонски.

Краткият момент на съмнение отлетя бързо.

Дюпен се чувстваше длъжник на Лилу Бревал, а той приемаше подобни задължения много сериозно.

Добрият полицай трябваше да разчита, че от време на време има кой да му направи услуга.

Комисар Дюпен стоеше до служебната кола, която изглеждаше още по-малка редом с внушителната му физика и широките му рамене. За да се подсигури, отново погледна скицата. Прекоси пътя и тръгна по тревясаля пътека. Само след няколко метра от двете страни се появиа солните басейни. Пътеката се спускаше стръмно надолу без никакъв преход. Дълбочината им е около метър, метър и петдесет, прецени Дюпен. Басейните сияеха в най-различни цетове: светлоружово, светлосиво, сивосинкаво, земнокафяво, червеникаво. През всеки басейн минаваха тесни глинести пътечки и диги. По краищата гордо се разхождаа птици и търсеа храната си абсолютно безшумно. Дюпен нямаше представа какви са – орнитоложките му знания бяха оскъдни.

Наистина великолепно място. Както изглеждаше, Бялата страна принадлежеше на хората само денем, вечер и нощем беше изцяло на природата. Цареше тишина, отникъде не се чуваше шум, само някъде отдалеч идеше необичайно цвъркане. Дюпен не беше в състояние да каже дали е от птици, или от щурци. Звучеше му едва ли не призрачно. Много рядко се чуваше крясък на свадлива чайка, носеща послание от близкото море.

Май постъпи глупаво, като дойде тук. Дори ако види нещо необичайно – което надали ще се случи, – трябва незабавно да уведоми местните колеги. Дюпен спря. Май е по-добре да тръгне направо към Льо Кроазик. Да забрави чудноватата молба на Лилу. Не, не може. Нали ѝ беше обещал.

Жан-Люк Баналек
БРЕТОНСКО ЗЛАТО
ТРЕТИЯТ СЛУЧАЙ НА КОМИСАР ДЮПЕН

Превод *Ваня Пенева*
Редактор *Велислава Вълканова*
Коректор *Снежана Бошнакова*
Художник *Анна Георгиева-Андра*
Предпечат *Анна Георгиева*

Немска. Първо издание
Формат 16/60x90. Печатни коли 22,25

ISBN 978-619-164-224-3

Издава enthusiast

Запазена марка на „Алто комюникейшънс енд пъблишинг“ ООД

София, ул. „Кракра“ № 20
тел.: 02/943 87 16
факс: 02/943 87 18
e-mail: office@enthusiast.bg

Книгите на „Ентусиаст“ може да закупите с отстъпка
от www.bookstore.enthusiast.bg

www.bookstore.enthusiast.bg

Печат „ФолиАрт“

Най-личният случай на комисар Дюпен сред бретонските солници

Аромат на виолетки, смесен с мириса на тежка глинена почва, сол и йод, се носи из въздуха над Бялата страна – това са живописните естествени солници, покрили полуостров Геранд. Комисарят Дюпен се наслаждава на спокойствието и тишината на величествената природа и на великолепието на „бялото злато“, когато отекват първите изстрели. Никога досега той не е бил в такава непосредствена опасност.

По молба на своя приятелка – журналистката Лилу Бревал – комисарят се е заел да издирва тук някакви видени от нея мистериозни бидони, когато внезапно се оказва мишена на невидим убиец. Малко по-късно Лилу изчезва безследно. Случаят е поет от Силвен Розе, комисарка от местния департамент, а на Дюпен му е възложено да ѝ помага.

Какво се случва в солниците, току пред очите им? Дюпен и Розе трескаво търсят улики и проверяват алибита, разследват конфликти на интереси и лични вражди сред живописния залив Морбиан и великолепните му солници. И докато безуспешно издирват Лилу Бревал, намират местния мастит собственик на солници мъртъв в гаража му. Един изстрел в дясното слепоочие преобръща всички версии.

Увлекателна поредица, доставяща истинско удоволствие, която с всяка следваща книга става по-добра.

Грация

Прочетем ли книгата, веднага ще ни се прииска да отидем на Атлантическото крайбрежие в северната част на Франция и там да вкусим деликатесите, които опитва и Дюпен.

Ноие Люцернер Цайтунг

Жан-Люк Баналек е псевдоним.
Авторът живее в Германия и Финистер.

www.entusiast.bg

9 786191 1642243

Цена 16 лв.

ТЪРСЕТЕ

